

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/96/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219201518
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2219201518.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a členiek senátu JUDr. Kataríny Slováčekovej a JUDr. Ľuboslavy Vankovej, v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Žilina, Hodžova 11, proti žalovanej: H. P., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom G. R., X.. J. XXXX/XX, o 1.309,83 eur a príslušenstvo, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 12Csp/38/2019-70 zo dňa 2. marca 2020 (II. výroková veta), takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti druhej výrokovej vety, ako aj závislom výroku tretej výrokovej vety **r u š í a v r a c i a** v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 1.356,37 eur a úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 1.354,57 eur od 23. 3. 2019 do zaplataenia v splátkach po 50 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku; II. žalobu v časti o zaplataenie zmluvného úroku zo zostatku nesplatennej istiny, to je zo sumy 1.309,83 eur, vo výške 12,90 % ročne od 23. 3. 2019 do zaplataenia, zamietol; III. priznal žalobkyni voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a zároveň žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania vo výške 78,50 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

1.2 Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 497 a § 503 ods. 1 Obch. z. (zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu 26. 11. 2013); § 52 ods. 1, 2, § 54 ods. 1, 2 a § 517 ods. 1 a 2 O. z. (zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 26. 11. 2013); § 3 ods.1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z., v znení účinnom ku dňu 26. 11. 2013; § 9 ods. 1 a § 11 ods.1 ZoSÚ (zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu 26. 11. 2013).

1.3 Vecne dôvodila tým, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 15. 4. 2019 domáhala voči žalovanej zaplataenia 1.309,83 eur a príslušenstva, pretože 26. 11. 2013 uzatvorila ako veriteľ a žalovaná ako dlžník úverovú zmluvu č. 000000000090256 na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver 2.000 eur, ktorý žalovaná spotrebovala, avšak riadne nespĺacala pričom žalovaná nárok žalobkyne po vecnej (skutkovej), ani po právnej stránke nesporeovala. Vzhľadom k spotrebiteľskému charakteru zmluvného vzťahu súd prvej inštancie z úradnej moci preskúmal oprávnenosť nároku a vyhodnotením vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne, avšak nárok sčasti nie je oprávnený. Žalobkyňa má nárok na úrok z úveru výlučne do času zosplataenia úveru, vtedy nastal čas vrátenia zvyšku poskytnutých peňažných prostriedkov a nastala splatnosť úrokov - od toho času je žalovaná v omeškani a žalobkyňa má nárok na úrok z omeškania (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/143/1998: „pri mimoriadnom zosplataení úveru veriteľovi vzniká nárok na jednorazové

vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Nastupuje tak stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov, teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 O.z. v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. ...“), preto priznal v zmysle žalobného návrhu žalobkyni na nesplatenú úverovú istinu 1.309,83 eur, úrok výhradne do času zosplatnenia úveru (44,74 eur), zároveň priznal aj nárok na úrok z omeškania (uplatnený v súlade so zákonom) z priznanej úverovej istiny odo dňa navrhovaného žalobkyňou, keďže žalovaná sa s úhradou preukázateľne dostala do omeškania a vo zvyšku nárok žalobkyne zamietol.

2. Proti tomuto rozsudku iba v jeho zamietajúcej časti veci samej (II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie) podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti vyhovením jej žalobnému nároku zaplataenie zmluvného úroku vo výške 12,90 % ročne zo zostatku nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 1.309,83 eur, od 23. 3. 2019 do zaplataenia. Žalobkyňa uviedla odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p. Dôvodila, že podľa súdu žalobkyni nepatrí zmluvný úrok po zosplatnení, žalobkyňa je však názoru, že súd sa vo svojom zhodnotení právneho a skutkového stavu mylí, čo žalobkyňa prezentovala aj hromadou súdnych rozhodnutí.

3. Žalovaná sa po výzve súdu prvej inštancie k odvolaniu žalobkyne písomne vyjadrila, avšak z obsahu vyjadrenia vyplýva, že toto smerovala len k jej konštatácii stavu navodenom prvoinštančným rozsudkom.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyšково zamietajúcej žalobu a v závislej časti náhrady trov konania je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v napadnutej zamietajúcej časti veci samej vo vzťahu k úrokom na právnom závere, že žalobkyni prislúcha právo na zaplataenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru len do času zosplatnenia úveru. Žalobkyňa s týmto jeho záverom nesúhlasila dôvodiac najmä tým, že dlžník je povinný platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi, žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy, povinnosť platiť úroky z omeškania je predpokladaným zákonným sankčným mechanizmom, pretrvávajúci stav, keď žalovaná naďalej užíva (a nevracia) poskytnuté finančné prostriedky a žalobkyňa nimi fakticky nedisponuje, rozhodne nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov. Z odvolania je teda zrejmá nesúhlasná argumentácia voči právnomu posúdeniu nároku na zaplataenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov vyplýva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Z ust. § 497 a § 502 ods. 1 Obch. z. vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná (uvedené odznelo v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo 16.6.2020).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) v aktuálnom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 poukázal na skutočnosť, že pri spotrebiteľských úveroch je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy, čo znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave úverovej zmluvy absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V § 502 ods. 1 veta prvá Obch. z. je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplateniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatenie je pritom inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Veriteľ však peňažné prostriedky nemá ale patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky prístupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. NS SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 ďalej argumentoval, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ust. § 53 ods. 1 O. z. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda. Jeho právo zostáva zachované, po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. NS SR v rozhodnutí 5Cdo/42/2020 dospel preto k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

7. Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie zmluvného úroku zo zostatku nesplatennej istiny (II. výrok) a v závislom výroku o náhrade trov konania (III. výrok) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (odvolacie konanie nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie), nakoľko požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinstančnosti civilného súdneho konania odvolací súd mohol učiniť zadosť iba kasačným rozhodnutím, pretože ak by tak nepostupoval, znemožnil by strane sporu realizáciu jej procesných práv, pretože by jej odoprel možnosť prieskumu správnosti nových, prípadne z pohľadu súdu prvej inštancie dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia vecí však rozhodujúcich skutkových zistení.

8. Povinnosťou súdu prvej inštancie, viazaného právnym názorom odvolacieho súdu vychádzajúceho z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020, tak bude v ďalšom konaní vykonať dokazovanie za účelom posúdenia nároku žalobkyne na zaplatenie zmluvných úrokov po zosplatení úveru (popri úrokoch z omeškania). NS SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Preukázaný skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie podriadi pod platnú právnu úpravu, v zmysle ktorej je dlžník povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov (§ 502 ods. 1 Obch. z.) a konečný okamih

povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov zodpovedá dohode zmluvných strán o zmluvnom úroku pri riadnom plnení povinnosti dlžníka, zaplatiť tento zmluvný úrok ako cenu peňazí. Pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude podbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 C.s.p., vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

9. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí (o veci v zostávajúcej časti) rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

10. K prijatiu tohto rozhodnutia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).